

გიორგი რაზმაძე,
ხელოვნებათმცოდნეობის დოქტორი, საქართველოს
შოთა რუსთაველის თეატრისა და კინოს სახელმწიფო
უნივერსიტეტის დიმიტრი ჯანელიძის სახელობის სამეცნიერო-
კვლევითი ინსტიტუტის მკვლევარი

რეზიუმე

კინოს სტრიმინგ სერვისი კინოს პრობლემად განიხილებოდა, რომელსაც კინოთეატრების დახურვა და ინდუსტრიის კარდინალური ცვლილებები უნდა მოჰყოლოდა. სტრიმინგ სერვისები ესთეტიკურ და სტრუქტურულ ცვლილებებსაც გულისხმობდნენ. აგრეთვე ონლაინ სერვისებით საბოლოოდ იცვლება ფილმის ნახვის ტრადიცია, მათ შორის ფილმის კინოთეატრში ნახვის გამოცდილება, რომელიც უცნობ ადამიანებთან ერთად ფილმის ნახვის უნიკალურ გამოცდილებას გულისხმობდა. თუმცა, მეორე მხრივ, სტრიმინგ სერვისებმა კინო უფრო ხელმისაწვდომი გახადა და საჯარო ხელოვნებიდან კინო პირად, ინტიმურ ხელოვნებად აქცია. ეკრანთან მარტოდ დარჩენილი ინდივიდი აუდიო-ვიზუალურ ნარატივთან იმანენტურ კონტაქტს ამყარებს, რაც წარსულში წარმოუდგენელი იყო.

კინოს სტრიმინგ სერვისებმა სამყარო მოძრავი გამოსახულებითა და ნარატივებით გაავსეს, რაც გლობალური კაპიტალიზმის კლასიკური გამოვლინებაა. თუმცა, მეორე მხრივ, ფილმსა და

ინდივიდს შორის აუქმებენ ბარიერებსა და შუამავლებს, ხელს უწყობენ კინოსთან მედიტაციურ ურთიერთობას.

საქართველოში უნიკალური მოვლენა მოხდა, როდესაც კინოთეატრების ერთადერთმა ქსელმა პირველი ქართული სტრიმინგ სერვისი შექმნა. მაგალითად, ნეტფლიქსი ფლობს რამდენიმე კინოთეატრს, თუმცა მხოლოდ სიმბოლური დატვირთვით. საქართველოს შემთხვევაში კი Cavea ქსელმა თავადვე შექმნა ონლაინ პლატფორმა და ამით ბაზრის მონოპოლიისთვის ბრძოლა განაგრძო.

საქართველოში პირატული ფილმების სტრიმინგ სერვისებია განვითარებული, რის გამოც ლეგალურ ფლატფორმებს პრობლემები ექმნებათ, როგორც ადგილობრივს, აგრეთვე საერთაშორისო კომპანიებს. საქართველოს მოსახლეობის უმრავლესობას სურს კინოსთან უშუალო ყოველდღიური კონტაქტი და, მეორე მხრივ, არ აქვს გლობალურ კაპიტალიზმში ჩართვის სურვილი (და არც შესაძლებლობა).

კვლევის მიზანია საქართველოში არალეგალური სტრიმინგ-სერვისი ფენომენის გამოკვლევა, რომელიც უნდა დავინახოთ კოლონიალიზმისა და კაპიტალიზმის ჭრილში. ქართულ საზოგადოებაში ონლაინ ფალტფორმებთან „უფასო“, არაკაპიტალისტური და-

მოკიდებულება არაკომერციული ინტერნეტის იდეასა და ხელოვნების თავისუფალი ჭვრეტის კონცეფციებს მოიცავს. ამავე დროს, შევეცდები იმ ცვლილებების ანალიზს, რასაც ონლაინპლატფორმები იწვევს როგორც მომხმარებელში, აგრეთვე კინოინდუსტრიაში.

არალეგალური სტრიმინგი საქართველოში ციფრული კაპიტალიზმი და მასზე პასუხი

საკვანძო სიტყვები: სტრიმინგ სერვისები, ინტერნეტის განვითარება საქართველოში, დიდი მონაცემების კაპიტალიზმი, პარტიზანობა ინტერნეტში.

ინტერნეტი დაიბადა, როგორც სისტემა, რომელსაც უნდა დაეძლია კომუნიკაციის ყველა ფორმაში არსებული გადაულახავი პრობლემები, როგორებიცაა დისტანციის, უკუკავშირის და რაც მთავარია, ინფორმაციის/კონტენტის შექმნისა და გავრცელების პრობლემები. საუკუნეების განმავლობაში მასობრივ კომუნიკაციაზე უპირატესობას ფლობდა დომინანტური კულტურის აგენტები. დიგიტალური სამყაროს სახით კი, რომელსაც ინტერნეტის დამოუკიდებელი მკვლევარი **კარლა სარატი** (Carla G. Surratt) ნეტროპოლისს უწოდებს,¹ გაჩნდა ადგილი, რომელშიც რეალური თანასწორობის დამყარება შესაძლებლობა. ინფორმაციის შექმნა და გაცვლა დომინანტური ძალების ავტორიზაციის გარეშეა შესაძლებელი, თუმცა, უფრო სწორი იქნება ითქვას, რომ იყო შესაძლებელი, სანამ ინტერნეტის თავისუფლებას ალგორითმები დაასრულებდნენ.²

1 ნეტროპოლისი - ესაა კიბერნეტიკული სივრცე, რომლის მოქალაქეებიც ისეთივე საზოგადოებას ქმნიან, როგორც ეს ბერძნულ პოლისებში იყო, ანდა ნებისმიერ ურბანულ სივრცეში. „ინტერნეტი კაცობრიობის ვირტუალური დასახლებაა“, რომლის ფიგურულ ეკოლოგიასაც აქვს ციფრული ურბანისტიკა და საზოგადოება, ანუ „სოციალური სისტემა, რომელიც ვლინდება ქალაქის პოლიტიკურ და ეკონომიკურ ორგანიზებაში“. იხ. Surratt, The Internet, 2001, pg. 64.

2 მკვლევარი კრისტიან ფუქსი (Christian Fuchs) ნეოლიბერალიზმის პირობებში არსებულ კიბერნეტიკულ სამყაროს ციფრულ პანოპტიკონს (მიშელ ფუკო) ადა-

ინტერნეტის ადრეულ ხანაში ახალ ტექნოლოგიას ადამიანები ერთმანეთთან კონტაქტისა და ახლის შემეცნებისთვის იყენებდნენ. ვაჭრობა, რეკლამა და პროდუქტების შემოთავაზება ინტერნეტში შემდგომ ეტაპებზე ჩნდება. დიდი მონაცემების³ კაპიტალიზმი (Big Data Capitalism) დგას ინფორმაციის კომერციალიზაციაზე, რადგან დიგიტალურ სამყაროში ყველაფერი ინფორმაციას წარმოადგენს, კორპორაციებმა სწორედ ინფორმაციის შეგროვება და მისი მონეტიზაცია დაიწყეს. ინფორმაციის ფილოსოფოსი **ლუჩანო ფლორიდი** (Luciano Floridi) აღნიშნავს, რომ დღეს „რეალობის საბოლოო ბუნება ციფრულია“,⁴ ამიტომ დომინანტური საინფორმაციო მატრიცის აგებაც და მასთან ბრძოლაც სწორედ კიბერნეტიკულ სივრცეში მიმდინარეობს.

ინტერნეტის ექსპერიმენტული პერიოდის დროს არსებობდა მართლაც სრული თავისუფლება, მაგრამ ჰორიზონტალურ კავშირებზე დაფუძნებული ციფრული სამყარო მალევე დაიფარა მყვირალა ბანერებით, რომელთა მფლობელებმაც ეს სივრცე ეტაპობრივად აითვისეს და კორპორაციებით გაკონტროლებულ ტერიტორიად აქციეს.

ინტერნეტის დღევანდელი მომხმარებელი, ძირითადად, მხოლოდ მსხვილი კომპანიების პლატფორმებზე ატარებს თავის დროს, იქნება ეს სოციალური ქსელები, საძიებო სისტემები თუ სტრიმინგ სერვისები. ინტერნეტი, რომელიც ჩაფიქრებული იყო ფიზიკური სამყაროს ყველა ტიპის წინააღმდეგობისგან თავისუფალ კომუნიკაციის საშუალებად,⁵ იქცა კაპიტალიზმის ახალ ტერიტორიად. ამ ახალი სივრცის ათვისებითა და გაფართოებით კაპიტალიზმმა თავი გადაირჩია მორიგი კრიზისისგან, რადგან იდეოლოგიის არარსებობის გამო საარსებოდ მას მუდმივად ესაჭიროება ახალი ბაზრებისა და ტერიტორიების დაპყრობა, კიბერსივრცე კი სწორედ ასეთ Mundus Novus წარმოადგენდა.

ციფრული სამყარო კაპიტალიზმისთვის მნიშვნელოვან ფენომენად იქცა, რადგან ინფორმაცია განსაკუთრებული სისწრაფითა

რებს, რომელიც ალგორითმების წყალობით გადაქცეულია უზარმაზარ სავაჭრო ცენტრად. იხ. Fuchs, Chandler, Digital, 2019, pg. 58.

3 კომპიუტერული ტექნოლოგიების დიდი კორპორაციების კონგლომერატი. მსგავსად გამიანი სასმელებისა და ნავთობის კომპანიებისა, რომლებსაც Big Soda და Big Oil ეწოდებათ.

4 Floridi, Digital, 2009, pg. 175.

5 Harvey, Postmodernity, 1989, pg. 222.

და სიმარტივით ვრცელდება. **ვალტერ ბენიამინი** თანამედროვე კაპიტალიზმის ლოგიკის ახსნას ხელოვნების ნიმუშის ტექნიკურ რეპროდუცირებადობის მაგალითით ხსნის.⁶ კაპიტალიზმის მიზანი გამრავლებაა. ციფრულ გარემოში კი ტექნიკური გამოსახულება ავტომატურად ექვემდებარება დაუსრულებელ გამრავლებას, რომლის მონეტიზაციასაც „ბიგ დატა“ (Big Data) კორპორაციები აქტიურად იყენებენ.

საგულისხმოა, რომ ინტერნეტში არამხოლოდ ინფორმაცია იქცევა კომერციის ობიექტად, არამედ დროც. სტრიმინგ სერვისების კომერციული წარმატება დამოკიდებულია იმ დროზე, რასაც მომხმარებელი პლატფორმაზე გაატარებს. დრო და სივრცის ტოტალური დაუფლების შემდეგ, კაპიტალიზმი ადამიანს ციფრულ ეკოლოგიაში საბოლოოდ აქცევს მომხმარებლად, რომელსაც მხოლოდ სამომხმარებლო ქცევა აქვს შენარჩუნებული როგორც ფილმებთან მიმართებით, ასევე, მაგალითად, რომანტიკულ ურთიერთობებში პარტნიორების შერჩევის დროს. „დისნეი+“ ბავშვებს მომხმარებლებად ზრდის, რომლებმაც სამყაროს შეცნობა, ცუდისა და კარგის გარჩევა, მეგობრობისა თუ სხვა უნარ-ჩვევების სწავლა სააბონენტო გადასახადის გადახდის შედეგად უნდა შეძლონ.

სტრიმინგ სერვისები წარმოადგენს კაპიტალიზმისა და დომინანტური კულტურის დიგიტალურ ზედნაშენს. ფრანგი ფილოსოფოსი **ეტიენ ბალიბარი** მარქსისა და ენგელსის „გერმანულ იდეოლოგიაში“ გაკეთებულ შენიშვნებზე დაყრდნობით წერს, რომ ზედნაშენის ფუნქცია იმ სოციალური და კულტურული იერარქიის შენარჩუნებაა, რომელმაც ის დაბადა.⁷ კრიტიკული თეორიის წარმომადგენლები **თეოდორ ადორნო** და **მაქს ჰორკჰაიმერი** კი ინდუსტრიულ კულტურაში ხედავენ ძალას, რომლის მიზანიც ინდივიდის „კაპიტალის ტოტალურ ძალაუფლებას საფუძვლიანად“ დაქვემდებარებაა.⁸

ამგვარად, ინტერნეტი დღეს დიდი კორპორაციების სრული კონტროლის ქვეშაა, რომლებიც მუდმივად სწავლობენ მომხმარებლებს, აგროვებენ მასზე დიდძალ ინფორმაციას, რისი შესაძლებლობაც აქამდე არც ერთ სახელმწიფო თუ სოციალურ ინსტიტუტს არ გააჩნდა. ამავდროულად, დიდი კორპორაციები აწესებენ

6 ბენიამინი, ხელოვნების, 2007, გვ. 26.

7 ბალიბარი, მარქსის, 2016, გვ. 83.

8 ჰორკჰაიმერი, ადორნო, განმანათლებლობის, 2012, გვ. 176.

შეზღუდვებს და სულ უფრო მეტად განდევნიან ისეთ ქცევას, რომელიც მათ კონტროლს მიღმაა. მთავარი აკრძალვა კი გამრავლებამე მოდის.

ბორის გროისი წერს, რომ დიგიტალურ სამყაროში დედნისა და ასლის ცნება ნარჩუნდება, თუმცა ელექტრონული ტექნოლოგიებით დედნის იდენტური ასლის გაკეთება იმდენად გამარტივებულია, რომ რიც შემთხვევებში ინფორმაციის მესაკუთრის, პირველწყაროს დადგენაც შეუძლებელია.⁹ ინტელექტუალური საკუთრების ცნებაზე უარის თქმა მარქსიზმისთვის ამოსავალი წერტილია, რადგან ნებისმიერი ტიპის საკუთრება ძალაუფლებისა და ექსპლუატაციის წყაროს წარმოადგენს. ასევე, თუკი გავიხსენებთ ანტონიო გრამშის „ორგანული ინტელექტუალის“ ცნებას,¹⁰ ინტელექტუალური საკუთრება „ინტელექტუალური ფეოდალიზმის“ ბაზისადაც უნდა მივიჩნიოთ. მაგალითად, 1938 წელს საფრანგეთში სახალხო ფრონტის მთავრობამ ინტელექტუალური საკუთრების გაუქმების კანონპროექტი შექმნა, რომლის მიხედვითაც ხელოვანი არა „მფლობელად“ (propriétaire), არამედ „ინტელექტუალურ მუშაკად“ (travailleur intellectuel) ცხადდებოდა.¹¹ ინტელექტუალური მუშაკი“ თითქმის იდენტური იყო საბჭოთა კავშირში არსებული „ხელოვნების მუშაკის“ ცნების, რომელიც ინჟინერივით ან დურგალივით საერთო საქმისთვის – მომავლის შენებისთვის – იღვწოდა.

როგორც ვთქვით, კაპიტალიზმს არ აქვს იდეოლოგია, ის იპყრობს ტერიტორიას, რომელსაც ან რესურსების წყაროდ მიიჩნევს, ანდა გასაღების ბაზრად (ან ორივეს ერთად). ნებისმიერი ტიპის კოლონიზაციას წინააღმდეგობა ხვდება, რასაც დასავლური ცივილიზაცია, კონკისტადან მოყოლებული, ომითა და რბილი ძალის გამოყენებით პასუხობს, ჩვენი ეპოქის ჩათვლით – იქნება ეს ერაყის ომი თუ სხვა.

ყველა კოლონიური კამპანიის უკან დგას ეკონომიკა – კაპიტალიზმი, რომელიც ნებისმიერ წინააღმდეგობას ცივილიზაციის წინააღმდეგ სვლად ნათლავს და მას სიველურის გამოვლინებად მიიჩნევს.¹² ზუსტად იგივე კანონზომიერებაა დიგიტალურ სამყარო-

9 გროისი, ესეები, 2014, გვ. 104.

10 Gramsci, Prison, 1996, pg. 203.

11 Explanatory statement, Journal Officiel, Chambre des Députés, Documents Parlementaires, August 13, 1936, pg. 1707. See also J. Zay J., Souvenirs et solitude, 2004, pp. 218–219.

12 მეცხრამეტე საუკუნის კაპიტალიზმის იდეოლოგიები მუდმივად საუბრობდნენ,

შიც, რომელშიც წესრიგი ინტელექტუალური საკუთრების გარშემო იგება. „ბიგ დატა“ კორპორაციები განსაზღვრავენ, თუ რა არის „სწორი“ და „არასწორი“ ქცევა, რისი გამრავლებაა ნებადართული, რა სახით, სად და ასე შემდეგ. კიბერნეტიკულ გარემოში მორალურ კოდექსს აწესებენ ტექნოლოგიების მფლობელი კომპანიები, რაც ტოტალური კორპორაციული მმართველობის გამოვლინებაა.

ამავდროულად, მრავლადაა შემთხვევები, როდესაც არტისტები დიდ კომპანიებს ინტელექტუალური საკუთრების მითვისებაში ანდა არასამართლიანად გამოყენებაში ადანაშაულებენ.¹³ სტრინინგ სერვისებს და ზოგადად ფიცრულ კაპიტალიზმს ინტელექტუალური საკუთრების ხელყოფა მოგების მიღების მიზნით ყოველთვის შეუძლია. ის ყოველთვის არასაკმარისს უხდის შემოქმედს და ამავდროულად მასზე დამოკიდებულს ხდის. ამ ურთიერთობებს კი სახელმწიფო არ არეგულირებს, რის გამოც ნებისმიერი შემოქმედი კორპორაციების ექსპლუატაციის მსხვერპლი ხდება, ის ვერასოდეს შეძლებს ისეთი ხელოვნების კეთებას, რომელიც მოგებაზე ორიენტირებული არ იქნება.

70 წელი საქართველოში ხელოვნება იყო „უფასო“. საბჭოთა პერიოდში ხელოვნების ერთადერთი დონორი სახელმწიფო იყო, რომელიც კოლოსალურ თანხებს ხარჯავდა ადგილობრივი კულტურის განვითარებაში, ასევე საკავშირო ხელოვნების შექმნასა და მსოფლიო კულტურის ინტეგრირებაში. საბჭოთა კავშირის შექმნიდან ძალიან მალევე დაიძლია ანალფაბეტურების პრობლემა, აშენდა მრავალი სკოლა, თეატრი, კინოთეატრი, საგამოფენო სივრცე, ბიბლიოთეკა. ყველა სოფელში იყო კულტურის კლუბი, რომელიც ზემოთ ჩამოთვლილ რეკრეაციულ და საგანმანათლებლო ფუნქციებს ითავსებდა.

საბჭოთა ურბანისტიკა ალბათ ერთადერთი იყო სამყაროში, რომელიც ქალაქგეგმარების დროს ერთ სულ მოსახლეზე ბიბლიოთეკის, კინოთეატრის, თეატრისა და მუსიკალური სასწავლებლების არსებობას სკოლასთან, ბაღსა თუ საავადმყოფოსთან ერთად ითვალისწინებდა.¹⁴ მხოლოდ საქართველოში არსებობდა 20-ზე

რომ ადამიანთან ცივილიზაციის და თანასწორობის ერთადერთი გზა სამყაროსთვის კაპიტალიზმი იყო. იხ. Tzouvala, Capitalism, 2020, pp. 44–87.

13 Sweney, Shaken, The Guardian, 2017.

14 სტატიაში განხილულია საბჭოთა რეკრეაციული ქალაქგეგმარება: Rugg, Aspects, 1970, pp. 83–116. ასევე, იხილეთ საბჭოთა ურბანისტიკის ფუძემდებლის ნიკოლაი მილუტინის (Николай Милютин) ნაშრომი „სოცქალაქი“: Miliutin,

მეტი კვლევითი ინსტიტუტი, რომელშიც საერთაშორისოდ აღიარებული კვლევები მიმდინარეობდა ფიზიკის, მათემატიკის, ქიმიის, ბიოლოგიის, ენათმეცნიერების, მედიცინისა თუ ფსიქოლოგიის მიმართულებით. რაც ყველაზე მნიშვნელოვანია, ამ კულტურული თუ საგანმანათლებლო ცენტრების შედეგები იყო საყოველთაო, ყოველგვარი „საავტორო უფლებების“ გარეშე.

საბჭოთა კავშირის დაშლის შემდეგ მილიონობით ადამიანი კაპიტალიზმის პირისპირ სრულიად მოუზადებელი აღმოჩნდა, ღირებულებათა სისტემის ნგრევამ კი სრული ქაოსი მოიტანა. ის, რაც მანამდე აკრძალული იყო და უზნეობად მიიჩნეოდა, ახალ ეპოქაში ნებადართული გახდა. კაპიტალიზმმა ყველაზე თავისუფალი სახე მიიღო, რასაც „განგსტერულ კაპიტალიზმს“ უწოდებენ.¹⁵ საზოგადოების დემეტაფორული წყვეტის (*la coupure demétaphorisante*)¹⁶ შედეგად წინააღმდეგობის გაწევის უნარი ნულამდე დავიდა.

1992 წელს მომავალმა ქართველმა ოლიგარქებმა და უბრალოდ კრიმინალებმა სამხედრო გადატრიალება მოაწყვეს. კანონიერი ხელისუფლების მომხრეები წარმოუდგენლად მასშტაბურ აქციებს აწყობდნენ, თუმცა „მხედრიონი“ მათ ქუჩაში უხსნიდა ცეცხლს და დემონსტრაციულად სასტიკად არბევდა.¹⁷ ზვიად გამსახურდიას მთავრობის წინასაარჩევნო პროგრამა კაპიტალიზმზე ეტაპობრივ, თანდათან გადასვლას გულისხმობდა, ბაზრის გაღება კი მხოლოდ ადგილობრივი ეკონომიკის აღორძინების შემდეგ უნდა მომხდარიყო.¹⁸ რუსეთი და ამერიკის შეერთებული შტატები

Sotsgorod, 1975.

15 Holmstrom, Smith, Gangster, 2000, pp. 1-15.

16 ფსიქოლოგ შალვა მამინაშვილს პოსტსაბჭოთა საზოგადოების ტრავმული მდგომარეობის აღსაწერად შემოაქვს ტერმინი დემეტაფორული ხლეჩა, რაც საბჭოთა სისტემის კაპიტალიზმით ჩანაცვლების პროცესში წარმოიშობა. იხ. Maminashvili, Orthodoxe, 2021, pg. 17.

17 სამხედრო გადატრიალების შემდეგ კანონიერი ხელისუფლების მომხრეთა მრავალიცხოვანი აქციების დარბევებზე იხილეთ მითინგების მონაწილეთა მოგონებები: მიქაუტაძე ანა, 1992 წლის საპროტესტო აქციები, iberiana2, 21.01.2020; ჩხაიძე გულიკო, ჩვენ საქართველოს სიყვარულისთვის გვესროდნენ, iberiana2, 22.01.2020. ასევე, 1992 წლის აქციების დარბევების ქრონიკა, რომელიც ატვირთულია 2013 წლის 27 ნოემბერს პლატფორმა youtube-ზე Daniel Savaneli-ის ანგარიშის მიერ. ვიდეოს სახელწოდებაა „დახვერეთილი მითინგების ქრონიკა, იანვ., თებ., 1992 წ.“.

18 ამონარიდი ზვიად გამსახურდიას პოლიტიკური ბლოკის - „მრგვალი მაგიდის“ წინასაარჩევნო პროგრამიდან: „დასავლეთის ბანკების კრედიტებსა და ინვესტიციებს არ შეუძლიათ ავტომატურად გადაწყვიტონ ჩვენი ეკონომიკური პრობ-

შეთანხმებულად დაუპირისპირდნენ ზვიად გამსახურდიას და მხარე დაუჭირეს ულტრამემარჯვენე კრიმინალურ ჯგუფებს, რომლებსაც სათავეში კანონიერი ქურდი ჯაბა იოსელიანი და რუსეთთან დაკავშირებული სხვა გავლენიანი პირები ედგნენ.¹⁹ ასეთ უმძიმეს გარემოში ერთადერთი სივრცე, რომელშიც განგსტერული კაპიტალიზმი ჯერ ვერ აღწევდა, იყო ინტერნეტი.

მილიონობით პოსტსაბჭოთა ადამიანი ნეტროპოლისში ციფრული იმიგრანტი (Digital Immigrants) გახდა. ამერიკელი მწერლის, მარკ პრენსკის (Marc Prensky), დამკვიდრებული ეს ტერმინი ეხება ადამიანებს, რომლებიც ციფრულ ეპოქამდე დაიბადნენ და რომლებმაც ციფრულ სამყაროსთან ადაპტაცია გაიარეს.²⁰ ციფრული იმიგრანტების უმრავლესობის უნარ-ჩვევები და ქცევა ყოველთვის განსხვავებული იქნება ციფრული მკვიდრის (Digital Native) ქცევისგან, რომლებიც ციფრულ ერაში გაიზარდნენ.²¹ ერთ-ერთი ყველაზე წარმატებული ონლაინ თამაშში „რობლოქსი“ (Roblox) ბავშვებში ვაჭრობის საფუძვლების სწავლების უდიდესი პლატფორმაა. ადრეული ასაკიდანვე თამაშის მომხმარებელი მშობლებს სთხოვს ინვესტიციებს, ამ რესურსებით ისინი ქმნიან სხვადასხვა სკინს (skin) თუ თამაშს, რასაც შემდგომში სხვა მოთამაშეებზე ყიდიან.

პოსტსაბჭოთა სივრცეში კაპიტალიზმის წინააღმდეგ შედარებით უფრო დიდი და მასობრივი რეზისტენტობა არსებობდა, რისი გამოვლინების ერთადერთი სივრცეც ახალი ტექნოლოგიის სამყარო იყო, რადგან ფიზიკურ სამყაროში ყველა რესურს უკვე ან ტრანსნაციონალური კომპანიები ფლობდნენ ანდა მათიოზური კლანები. ადამიანებს, რომლებსაც ჯერ ისევ ახსოვდათ, რომ ლიტერატურა და კინო „უფასო“ იყო (იმდენად მიზერული საფასური ღირდა წიგნი თუ კინოს ბილეთი, რომ მას „უფასო“ შეგვიძლია ვუწოდოთ), ამ მიდგომით დაიწყეს ახალი სივრცის ათვისება. გაჩნდა

ლემები. ამიტომ, პირველყოვლისა უნდა აღდგეს ეკონომიკური სუვერენიტეტი, განხორციელდეს დემონოპოლიზაცია, პრივატიზაცია, თავისუფალი მეწარმეობისთვის ხელშეწყობა, საბაზრო ინფრასტრუქტურის ჩამოყალიბება და მის პარალელურად მოხდეს საზღვარგარეთული ინვესტიციების მოზიდვა“.

19 1992 წლის 26 მაისს – საქართველოს დამოუკიდებლობის აღდგენის დღეს – ამერიკის სახელმწიფო მდივან ჯეიმზ ბეიკერს რესპუბლიკის მოედანზე საპატიო „მხედროვნულად“ ირჩევენ. იხ. ივერია-ექსპრესი, 19 მარტი, 1994 წელი, გვ. 1.

20 თუმცა, პირველად ინტერნეტ მკვიდრებსა და იმიგრანტებზე წერს ჯონ პერი ბერლოუ „კიბერსივრცის დამოუკიდებლობის დეკლარაციაში“.

21 Prensky, Digital, 2001, pp. 1-6.

ტორენტები და სხვა საიტები, რომლებიც მუსიკას, ფილმებსა და კომპიუტერულ პროგრამებს საფასურის გარეშე ავრცელებდნენ. ამ კულტურამ მასობრივი სახე მიიღო. სანამ რეალურ სამყაროში პოსტსაბჭოთა ადამიანებს „მაკდონალდსის“ მოხმარებას ასწავლიდნენ, დიგიტალურ სივრცეში მოზარდები პროგრამების გატეხას ეუფლებოდნენ.

პარტიზანული ინტერნეტი საქართველოში

„ინტერნეტის განვითარების პირველი ეტაპი საქართველოში 90-იანი წლების დასაწყისში დაიწყო. მაშინ პრაქტიკულად ყველა პროვაიდერს რუსეთთან ჰქონდა კავშირი. ინტერნეტის პიონერი საქართველოში კომპანია „ხეთა“ (www.kheta.ge) და „გუდვილკომი“ იყვნენ“.²² რაც შეეხება კონტენტს, „ქართული ინტერნეტის შექმნაში პირველი ნაბიჯები გადადგა საქართველოს დევნილი ეროვნული ხელისუფლების ემიგრაციამ ფინეთიდან. პირველი ქართული (ქართულ ენაზე შესრულებული) ვებ გვერდი ანუ ვებ საიტი 1996 წლის დასაწყისში შექმნა პრეზიდენტ ზვიად გამსახურდიას წარმომადგენელმა ევროპაში რენო სირაქემ (ფინეთი) – ეს იყო „დედაენა“.²³ პირველი ქართული ვებ-საიტი კი უნიკოდ კოდირებაზე იყო დაფუძნებული და რიგით მეორე ქართული ვებ-საიტი „შავლეგო“ იყო, რომელიც 1996 წელს BPG-InfoTech-ის ბაზაზე ფინეთში, ასევე დევნილი მთავრობის წევრმა ბესარიონ გუგუშვილმა შექმნა.

„ინტერნეტ ტექნოლოგიებისადმი და ინტერნეტში ქართული დამწერლობის გამოყენებისადმი მიძღვნილი პირველი ქართული ვებ-საიტი გახდა „ქართული ვების ტიპოგრაფია“ დაარსებული 1997 წლის დასაწყისში BPG-InfoTech-ის (ბესარიონ გუგუშვილი, ფინეთი) მიერ“.²⁴ გამოდის, რომ ქართული ინტერნეტის ისტორია დაიწყო პარტიზანებმა, რომლებიც ეკონომიკური და პოლიტიკური ძალაუფლების უზურპატორ ძალებს დევნილობაში, ევროპიდან ებრძოდნენ.

22 ახალაშვილი, ინტერნეტის, 2009, გვ. 43.

23 მონაცემები აღებულია 2010 წლის 23 აპრილს temoblumgardt-ზე გამოქვეყნებული ბლოგიდან, რომლის სახელწოდებაცაა „ქართული ინტერნეტი (მოკლე მიმოხილვა)“.

24 იქვე.

ზვიად გამსახურდიას მთავრობის მომხრეები გადატრიალების მესვეურებმა სრულად გაანეიტრალეს, მაგრამ არა ინტერნეტ სივრცეში. პარტიზანებმა ქართველებს საწყისი ბაზისი შეუქმნეს, რომლის მეშვეობითაც უკვე ნებისმიერს უმარტივებოდა ქართული კონტენტის შექმნა. აღსანიშნავია, რომ ქართული ენის კომპიუტერულ უნიკოდზე მუშაობა 1975 წელს წამოიწყეს გამოთვლითი მათემატიკის ინსტიტუტში.²⁵

გუგუშვილისა და რენო სირაძის წამოწყება არ იყო ლიბერტარიანული ჯონ პერი ბარლოუს (John Perry Barlow) „კიბერსივრცის დამოუკიდებლობის დეკლარაციის“²⁶ (A Declaration of the Independence of Cyberspace, 1996) იდეების მატარებელი, რომელშიც ავტორი კიბერსივრცეში სახელმწიფოს ჩაურევლობას მოითხოვდა. ქართული პარტიზანული ინტერნეტის იდეა თავისუფალი ეროვნული ინტერნეტის შექმნაში მდგომარეობდა, რომელშიც ყველა იბოვიდა თავს, ვინც კი რეალურ სამყაროში დევნისა და შევიწროების მსხვერპლი იყო – იქნებოდა ეს პოლიტიკური, ეკონომიკური, იდეოლოგიური თუ დომინანტურ სისტემებთან სხვა სახის დაპირისპირება.

სტრიმინგ სერვისების განვითარება

ინტერნეტის საფასური 1990-იან წლებში 300 აშშ დოლარს აღწევდა, მისი გაიაფებით გაიზარდა მომხმარებელთა რიცხვი და უკვე საუკუნის დასაწყისისთვის, მართალია, კვლავ მაღალ ნიშნულზე რჩებოდა, მაგრამ შედარებით ხელმისაწვდომი იყო.²⁷

ქართველი ინტერნეტ მომხმარებლების ზრდა რუსულ კიბერსივრცის გავლენის შემცირებას გულისხმობდა. შეიქმნა ლიტერატურის უფასო სერვისის lib.ru-ს ქართული ანალოგი lib.ge. ასევე გამოჩნდა პირატული ფაილების გავრცელების რამდენიმე საიტი, როგორებიცაა: file.ge, gol.ge და lord.ge. მათ კი მრავალი ანალოგები გამოუჩნდა. ყველაზე ძველი ქართული საიტი, საიდანაც სიმღერების გადმოწერა იყო შესაძლებელი, 2000 წელს გაიხსნა, რომელიც ცნობილმა რადიოწამყვანმა ლიზა ვადაჭკორიამ დააფუძნა

25 ინფორმაცია მოყვანილია საიტ „შავლეგოს“ ქართული ფონტის შექმნის ისტორიის განყოფილებაში.

26 დეკლარაცია ხელმისაწვდომია აქ: <https://shorturl.at/mCGS2>.

27 აქუბარდია, ინფორმაციული, 2010, გვ. 43.

და მას liza.ge ერქვა.²⁸

2011 წელს კი იხსნება პირველი სრულყოფილი არალეგალური ვიდეო-სტრიმინგ პლატფორმა imovies.cc, რომელმაც მნიშვნელოვანი ცვლილებები გამოიწვია ადგილობრივ ინტერნეტ სივრცეში. საიტი საერთაშორისო სტრიმინგ სერვისების ზუსტი ანალოგი იყო. imovies-ზე განთავსებული იყო აბსოლუტურად ყველა კინოსტუდიის ფილმი, როგორც კლასიკური, აგრეთვე უკანასკნელი პრემიერები.²⁹ კონტენტი უფასოდ ხელმისაწვდომი იყო, თუმცა ფილმებისა და შოუების ნახვამდე საჭირო იყო რეკლამის ყურება. ბიზნესი იმდენად წარმატებული აღმოჩნდა, რომ მალევე ქართულმა გემბლინგ კომპანია „აჭარაბეთი“, რომელიც 1990-იანი წლების კრიმინალური დაჯგუფების წევრის, თემურ უგულავას დაფუძნებულია, 2014 წელს სხნის ონლაინ სტრიმინგ პლატფორმა adjaranet.com-ს, რომელიც imovies.ge ანალოგი იყო და რომელმაც მალევე ეს უკანასკნელი შეისყიდა.³⁰

adjaranet-მა კონტენტის ქართულად თარგმნა დაიწყო, რამაც კიდევ უფრო წარმატებულ და პოპულარულ საიტად აქცია. პირატული პროდუქციის მეშვეობით კომპანია დიდ მოგებას ნახულობდა, გარდა საკუთარი ონლაინ კაზინოს რეკლამირებისა, საიტზე განთავსებული იყო სხვა სახის რეკლამაც, მათ შორის დიდი ბიზნესების, როგორებიცაა „მაკდონალდსი“, „კოკა-კოლა“, პოლიტიკური პარტიებისა და სახელმწიფო სერვისების რეკლამები (ცალკე აღნიშვნას საჭიროებს adjaranet არსებული პრაქტიკა საბავშვო ფილმებისა და ანიმაციების ონლაინ გემბლინგის რეკლამით დაწყება).

Adjaranet-ს ალარაფერი აკავშირებდა პარტიზანულ ინტერნეტთან, ეს იყო ნაქურდალით ბიზნესის წარმოების მაგალითი, რაც ქართული კაპიტალიზმის ლოგიკაში ჯდება, რომელიც სამხედრო გადატრიალების შემდეგ საჯარო ქონების მიტაცებაზე ამოიზარდა. Adjaranet მალევე მსოფლიოშიც გახდა პოპულარული, რასაც 2019 წელს უკვე ჰოლივუდიდან მოჰყვა რეაგირება. ამერიკის კინოკომპანიების ასოციაციის (Motion Picture Association of America (MPA)) დირექტორმა **სტენ მაკოიმ** (Stan McCoy) საქართველოს კომუნიკაციების კომისიას მისწერა წერილი, რომელშიც

28 Liza.ge – ერთ-ერთი პირველი ქართული ინტერნეტ პორტალი 90-იანებიდან!, marketer.ge, 2018. <https://shorturl.at/gS349>.

29 ბაქაძური, www, 2014, გვ. 55.

30 Imovies.cc and Adjaranet.com United Under One Platform, cbw.ge, 2020. <https://shorturl.at/azFPW>.

imovies.ge და Adjaranet.com-ის ნებართვის გარეშე MPA-ის წევრი კომპანიების ნაწარმის ჩვენების პრაქტიკა იყო გაპროტესტებული. წერილის მიღების შემდეგ საიტებზე, მართალია, შეიზღუდა წვდომა, თუმცა ისინი დღემდე ხელმისაწვდომია აპლიკაციების სახით, ანდა VPN-ის გამოყენებით.

კინოთეატრების ერთადერთი ქსელი საქართველოში „კავეამ“ შემდეგნაირად შეაფასა ჰოლივუდის მეკობრეობასთან ბრძოლის მოთხოვნა: „ამერიკული კინოსტუდიები შეშფოთებას გამოთქვამენ საქართველოში ინტერნეტმეკობრეობის მიმართულებით არსებული მდგომარეობის გამო და პრობლემის მოუგვარებლობის შემთხვევაში სანქციების დაწესებას აპირებენ, რაც კინო და ტელე მსოფლიო პრემიერების დაგვიანებით ან, რიგ შემთხვევაში, მათი სრულიად გაუქმებით იქნება გამოხატული“.³¹

ამ განცხადებას მალევე მოჰყვა „კავეას“ ონლაინ სტრიმინგ სერვისის შექმნის დაანონსება, რომელიც პირველი, ქართული ლეგალური სტრიმინგ არხი იქნებოდა. 2021 წელს აპლიკაცია ჩაეშვა. მასზე, ძირითადად, ჰოლივუდის რამდენიმე კომპანიის პროდუქცია და ქართული ფილმები განთავსდა. Cavea+ მომხმარებლებს ქართულად დუბლირებულ ფილმებსა და სატელევიზიო შოუებს სთავაზობს საერთაშორისო ანალოგებთან შედარებით ხელმისაწვდომ ფასად.³²

ქართული კონტენტი პლატფორმაზე უფასოდ არის ხელმისაწვდომი, რაც საკმაოდ დადებითად მუშაობს ქართული კინოს პოპულარიზაციაზე. თუმცა ღია წყაროებზე დაყრდნობით შეიძლება ითქვას, რომ სტრიმინგ სერვისის საერთოდ არაა პოპულარული და ქართულ ინტერნეტში კვლავ უცხოური თუ ქართული პირატული საიტები ლიდერობენ. ონლაინ სარეიტინგო მონაცემთა კომპანია Semrush-ის მიხედვით, პოპულარული საიტების ჩამონათვალში adjaranet.com მეშვიდე ადგილზეა, 46-ზე კი საერთაშორისო მეკობრული პოპულარული საიტი fmovies.to.³³ რაც შეეხება იმავე რესურსის ჩაშლილ მონაცემებს გართობის კატეგორიაში, აქაც მხოლოდ პირატული საიტების ჩამონათვალს ვხედავთ.³⁴

31 ჰოლივუდის კინოსტუდიები საქართველოს სანქციებით ემუქრებიან, radiotavisupleba.ge, ნოემბერი 29, 2019. <https://shorturl.at/lyGMN>.

32 „გამოწერის პაკეტი 9 ლარი ეღირება და მისი გაცოფა 5 მომხმარებელს შეეძლება“ - cavea +“, bm.ge, აგვისტო 23, 2022. <https://shorturl.at/cdgyD>.

33 <https://shorturl.at/gjzl1>. ბოლოს გადამოწმებულია: 29.06.2023.

34 <https://shorturl.at/vwFGH>. ბოლოს გადამოწმებულია: 29.06.2023.

კომპანია „გუგლის“ სტატისტიკით კი საქართველოდან Art&Entertainment კატეგორიაში ადამიანები ასევე არალეგალურ სტრიმინგ სერვისებს ეძებდნენ. ცხრილში ლიდერობს ქართულად გახმოვანებული აზიური ფილმებისა და სერიალების არალეგალური სტრიმინგ პლატფორმა asiandrama.ge.³⁵

საქართველოს სტატისტიკის ეროვნული სააგენტო 2016 წლიდან აწარმოებს ოჯახებში ინტერნეტის გამოყენების სტატისტიკას, თუმცა ინტერნეტის გამოყენების მიზნებში სტრიმინგ სერვისებით სარგებლობა არ არის გამოყოფილი,³⁶ ამიტომ რთულია იმის დადგენა, თუ რამდენი ადამიანი მოიხმარს ლეგალურ/არალეგალურ სტრიმინგ სერვისებს დღეს საქართველოში. არსებობს კავკასიის კვლევითი რესურსების ცენტრის (CRRIC) შექმნილი მონაცემთა ონლაინ ანალოგის ვებგვერდი „კავკასიის ბარომეტრი“ (caucasusbarometer.org), რომლის მონაცემებითაც საქართველოს მოსახლეობის მხოლოდ 13 პროცენტი იყენებს ინტერნეტს აუდიო-ვიდეო სტრიმინგ სერვისის მისაღებად.³⁷ თუმცა ეს მონაცემი წინააღმდეგობაში მოდის ზემოთ მოყვანილ „გუგლის“ სტატისტიკასთან, რომლის მიხედვითაც პოპულარული საიტების ჩამონათვალში მეშვიდე ადგილზეა adjaranet.com.

დასკვნა

საქართველო პატარა ქვეყანაა და არც კერძო და არც სახელმწიფო კვლევითი თუ აკადემიური ცენტრები არ სწავლობენ სტრიმინგ სერვისებით სარგებლობის ისტორიასა თუ ამჟამად არსებულ მდგომარეობას. კომპიუტერული ტექნოლოგიები და ინტერნეტის გავრცელება კი ქვეყნის ყველაზე მნიშვნელოვან გარდამტეხ ეტაპზე მოხდა, როდესაც პოსტკომუნისტური საზოგადოება რადიკალურად განსხვავებულ ფორმაციაში აღმოჩნდა და ველურ კაპიტალიზმთან ადაპტაცია მოუწია. სახელმწიფოში არსებული ტოტალური თავისუფლება, რომელიც ჯუნგლების თავისუფლებამდე დაიყვანებოდა, კიბერნეტიკულ სივრცეში გამოიხატა გააზრებულ

35 <https://shorturl.at/ckswA>. ბოლოს გადამოწმებულია: 29.06.2023.

36 სტატისტიკური მონაცემების ნახვა შესაძლებელია ამ ბმულზე: <https://shorturl.at/fql02>.

37 კავკასიის კვლევითი რესურსების ცენტრი. (2019) „კავკასიის ბარომეტრის დროითი მწკრივები - საქართველო“. აგებულია მონაცემთა ონლაინ ანალოგის ვებგვერდზე <https://shorturl.at/irwx3> {29.06.2023.}.

და იდეურ თავისუფლებაში, რაც პოლიტიკური თუ ეკონომიკური ძალაუფლების წინააღმდეგ გარკვეულ ამბოხს გულისხმობდა.

არალეგალური სტრიმინგ სერვისები გაღარიბებული მოსახლეობის პროტესტია როგორც ადგილობრივი, ასევე გლობალური კაპიტალის წინააღმდეგ. საქართველოდან ბევრი ადამიანი ევროპაში ქურდობისთვის მიემგზავრება, ამ სოციალური ქცევის უკან კი შესაძლებელია ანტიკოლონიალიზმის ნიშნების დანახვა, როდესაც ქვეყანაში რესურსების „დაბრუნება“ სწორედ არალეგალური გზებით ხდება. მსგავსი ქცევა იკითხება ინტერნეტ მეკობრეობაშიც, რომელიც დიდი კომპანიების ნაწარმს უფასოს ხდის. მეორე მხრივ, ინტერნეტ მეკობრეობა ამკვიდრებს აზრს, რომ ხელოვნება ყველასთვის ხელმისაწვდომი უნდა იყოს და ეს სფერო სახელმწიფომ უნდა გაათავისუფლოს ბაზრის კანონებისგან, რომელიც ხელოვნების იდეას რყვნის.

გამოყენებული ლიტერატურა:

- აქუბარდია თ., ინფორმაციული ოკეანის ქართველი ზღვაოსნები, ბიზნესი და კანონმდებლობა, ნოემბერი, 2010.
- ახალაშვილი ნ., ინტერნეტის ისტორია საქართველოში, ლიბერალი, #15, 2009.
- ბალიბარი ე., მარქსის ფილოსოფია, თბ., 2016.
- ბენიამინი ვ., ხელოვნების ნიმუში მისი ტექნიკური რეპროდუცირებადობის ეპოქაში. ისტორიის ცნების შესახებ, თბ., 2007.
- ბაქაძური თ., www - ფანჯარა კინოში, Filmprint, #12, 2014.
- გროისი ბ., ესეები, თბ., 2014.
- კავკასიის კვლევითი რესურსების ცენტრი. (2019) „კავკასიის ბარომეტრის დროითი მწკრივები - საქართველო“. <https://caucasusbarometer.org/ge/cb-ge/SAVINGS/10/28/2025>.
- ჰოლივუდის კინოსტუდიები საქართველოს სანქციებით ემუქრებიან, რადიო თავისუფლება, ნოემბერი 29, 2019.
- ჰორკჰაიმერი მ., ადორნო თ., განმანათლებლობის დიალექტიკა. ფილოსოფიური ფრაგმენტები, თბ., 2012.
- Barlow P. J., A Declaration of the Independence of Cyberspace, Switzerland, 1996. <https://www.eff.org/cyberspace-independence> 10/28/2025.
- Explanatory statement, Journal Officiel, Chambre des Députés, Documents Parlementaires, August 13, 1936.

- Floridi L., *Against Digital Ontology*, Synthese, Vol. 168, #1, May 2009.
- Fuchs C., Chandler D., *Digital Objects, Digital Subjects: Interdisciplinary Perspectives on Capitalism, Labour and Politics in the Age of Big Data*, London, 2019.
- Gramsci A., *Prison Notebooks*, Vol. II, New York, 1996.
- Harvey D., *The Condition of Postmodernity: An Enquiry into the Origins of Cultural Change*, Oxford, 1989.
- Holmstrom N., Smith R., *The Necessity of Gangster Capitalism: Primitive Accumulation in Russia and China*, *Monthly Review*, 51(9):1, February 2000, pp. 1-15.
- J. Zay J., *Souvenirs et solitude*, L'Aube, 2004, pp. 218-219.
- Maminashvili C., *Les nouvelles formes de pratique religieuse dans le monde orthodoxe postsoviétique*, Thèse de doctorat de psychopathologie et psychanalyse, Paris, 2021.
- Miliutin N., *Sotsgorod: The Problem of Building Socialist Cities*, Cambridge, 1975.
- Tzouvala N., *Capitalism As Civilisation: A History of International Law*, Cambridge, 2020, pp. 44-87.
- Prensky M., *Digital Natives, Digital Immigrants (Part 1)*, *On the Horizon*, Vol. 9 No. 5, 2001, pp. 1-6.
- Surratt C., *The Internet and Social Change*, Jefferson, 2001.
- Sweney M., *Shaken it off! Taylor Swift ends Spotify spat*, *The Guardian*, Fri. 9 Jun 2017. <https://www.theguardian.com/music/2017/jun/09/shaken-it-off-taylor-swift-ends-spotify-spat> 10/28/2025.
- Rugg D., *Aspects of Change in the Landscape of East-central and South-east Europe*, Hoffman G., *Eastern Europe: Essays in Geographical Problems*, New York, 1970, pp. 83-116.

Giorgi Razmadze,
PhD in Art History, Researcher of Dimitri Janelidze Scientific
Research Institute of Shota Rustaveli
Theatre and Film Georgia State University

THE ILLEGAL STREAMING IN GEORGIA DIGITAL CAPITALISM AND THE RESPONSE TO IT

*Keywords: streaming services, Internet development in Georgia, big data
capitalism, partisanship on the Internet.*

Abstract

The article „The Tradition of Illegal Streaming Services in Georgia“ investigates the evolution of Georgia’s digital media landscape, tracing the cultural, political, and economic factors that have shaped the local tradition of illegal streaming. Through a critical lens grounded in Marxist theory, media philosophy, and post-Soviet studies, it explores the transformation of the Internet from a utopian project of horizontal communication into a capitalist superstructure governed by corporate monopolies and algorithmic control. By situating Georgian piracy within this global digital ecology, the article reveals how practices of illegal streaming function as both symptoms of and resistances to capitalist domination in the post-socialist periphery.

The Internet originally promised a democratic revolution in communication – free from the hierarchies and privileges that historically determined who could create, disseminate, or access information. Early digital culture, described by Carla G. Surratt as Netropolis, embodied the idea of informational equality. However, this horizontal network soon succumbed to capitalist transformation. As commerce and advertisement colonized cyberspace, information itself became commodified. Big Data Capitalism, as theorized by Luciano Floridi, operates by converting every digital trace – time, attention, and communication – into monetizable data. Thus, the Internet, once conceived as a means of liberation, evolved into a „Mundus Novus“ for capital’s endless expansion.

Streaming services epitomize this transformation. They commercialize not only cultural products but also human time and desire. In the digital ecology, users become consumers who exchange their attention for access. Platforms like Netflix or Disney+ do not merely distribute content; they manufacture consumption habits and subjectivities. As Etienne Balibar, Theodor Adorno, and Max Horkheimer argued, cultural superstructures perpetuate existing social hierarchies by naturalizing domination. Streaming platforms thus represent capitalism's latest mechanism of control – industrial culture reproduced through data-driven governance.

The article draws on Boris Groys and Marxist critiques of intellectual property to demonstrate how capitalism maintains power through ownership of information. In the digital sphere, the distinction between original and copy has become technologically meaningless but remains legally enforced to preserve profit hierarchies. Marxism rejects intellectual property as a modern form of feudal privilege – what Antonio Gramsci might call „intellectual feudalism“. Historical precedents, such as the 1938 French Popular Front's concept of the *travailleur intellectuel*, show that art can exist beyond the ownership model, as a collective and social activity rather than a private commodity.

Within this framework, the struggle over digital reproduction mirrors classical colonial dynamics. As capitalism lacks inherent ideology, it continually seeks new territories – whether geographic, technological, or cultural – to conquer and commodify. Digital colonialism functions through the regulation of information flows by global corporations that dictate moral and aesthetic standards. These entities decide what constitutes legitimate content, who owns it, and how it can circulate. This „moral algorithmism“ replaces state censorship with algorithmic governance, reducing users to passive data producers.

The article situates Georgian digital culture in the turbulent aftermath of the Soviet Union's collapse. Under socialism, art and education were public goods; cultural production was supported by the state rather than the market. Copyright as a mechanism of exclusion was absent, yet creativity flourished. The post-1991 transition to capitalism dismantled these structures, producing what the author

calls „gangster capitalism“ – a regime defined by privatization, inequality, and moral disorientation. Amid this social collapse, the Internet emerged as a new frontier of freedom, unregulated by local authorities and uncolonized by global corporations – at least initially.

In the 1990s, Georgian „digital immigrants“, as Marc Prensky describes those adapting to the new digital world, used the Internet not for commerce but for communication and cultural preservation. Early pioneers such as Rezo Siradze and Besarion Gugushvili – political exiles connected to President Zviad Gamsakhurdia’s government – founded the first Georgian-language websites („Dedaena“ and „Shavlego“) from Finland. Their aim was not libertarian detachment but national and cultural independence in cyberspace. Thus, the Georgian Internet was born from political exile and resistance, not corporate entrepreneurship. It was, as the author describes, a partisan Internet – a continuation of the anti-colonial and democratic struggle in digital form.

As access to the Internet expanded in the 2000s, Georgia’s digital sphere mirrored the nation’s broader economic contradictions. The reduction of connection costs enabled a wider population to engage online, but in the absence of strong institutions or legal frameworks, piracy became the norm. Websites such as file.ge, gol.ge, and liza.ge distributed music, films, and software freely, reflecting both the economic hardship of the population and a cultural memory of art as a collective resource. This informal digital economy provided an alternative to both Russian digital dominance and Western corporate platforms.

The turning point came in 2011 with the creation of imovies.cc, the first large-scale illegal Georgian streaming platform. Functioning like Netflix but offering free access supported by advertisements, it marked a fusion of global technological form and local informality. Its immense popularity prompted Adjarabet – a gambling corporation with criminal origins – to launch Adjaranet.com, a commercialized version that monetized piracy through advertising partnerships with major brands like McDonald’s and Coca-Cola, as well as political campaigns. By localizing and dubbing foreign content, Adjaranet became a cultural phenomenon, effectively replacing legitimate media distribution.

In 2019, the Motion Picture Association of America protested against imovies.cc and Adjaranet.com, prompting limited restrictions by the Georgian Communications Commission. Nonetheless, both platforms remain accessible via VPNs, symbolizing the persistence of this informal cultural infrastructure. Even after the legal streaming service Cavea+ launched in 2021, pirate platforms continued to dominate traffic. According to SEMrush data, Adjaranet remains the 7th most visited website in Georgia – an indication that illegality has become normalized and socially integrated.

In its concluding analysis, the article interprets Georgian piracy not merely as criminal behaviour but as a form of symbolic resistance to economic dependency and global inequality. Illegal streaming represents a protest of the impoverished periphery against both local oligarchic capitalism and Western corporate imperialism. Just as physical theft abroad reflects the displacement of economic value from Georgia, digital piracy can be read as an act of reclaiming access to cultural capital stolen by global monopolies. This interpretation aligns with postcolonial theories that view cultural appropriation and redistribution as responses to structural inequity.

At the same time, this resistance is paradoxical. While piracy undermines capitalist property relations, it also reproduces dependence on global cultural products and platforms. The anti-capitalist potential of digital piracy is neutralized when illegal sites themselves become profit-driven enterprises – Adjaranet being the prime example. Thus, the author situates Georgia's digital culture within a dialectic of subversion and complicity, where acts of rebellion simultaneously reproduce the structures they oppose.

Digital Freedom and the Peripheral Condition

Georgia's experience demonstrates how peripheral societies navigate the contradictions of digital capitalism. The Internet, once a site of liberation, now mirrors the inequalities of the material world. Yet within these contradictions persists a tradition of „digital partisanship“ – a cultural memory of collective access, solidarity, and defiance inherited from the Soviet past and adapted to the digital present. Illegal streaming in Georgia functions as both an economic necessity and an ideological statement: a reclaiming of cultural commons from the privatized logic of global capital.

Ultimately, the study calls for rethinking the relationship between art, property, and technology. It argues that the liberation of art from market logic – central to the ethos of early Internet culture – should be reinstated as a political and cultural priority. The Georgian case, though specific in its history and scale, exemplifies a broader global condition: the struggle of post-capitalist societies to assert autonomy within a digitized world order governed by monopolies of data and desire.